

MONITOR

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK V., ČÍSLO 6

3. duben 2008

(za dobrovolné příspěvky)

Tradice Otců

Z kázání svatého biskupa Augustina

Zaspívejte Pánu novou píseň, ať zní jeho chvála v obci zbožných (Žl 149).

Máme zpívat Pánu píseň novou. Jen nový člověk je schopen zpívat novou píseň. Píseň je projevem radosti, a uvážíme-li to hlouběji, projevem lásky. Kdo tedy dovede milovat nový život, dove-

de také zpívat novou píseň. Nový život máme chápat ve vztahu k nové písni. Všechno totiž patří k jedinému království, nový člověk, nová píseň, nový zákon. Takže nový člověk bude zpívat novou píseň a bude patřit k novému zákonu. [...]

Ať zpívá váš hlas, ať zpívá vaše srdce, ať zpívají vaše ústa, ať zpívá váš život: *Zpívejte Pánu novou píseň.* Ptáte se, co máte zpívat o tom, koho milujete? Jistě totiž chceš zpívat o tom, koho miluješ. Ptáš se, jakou chválu o něm máš zpívat? *Ať zní jeho chvála v obci zbožných.* Chválou je sám ten, kdo zpívá.

Chcete zpívat Bohu chválu? Sami buďte tou chválou. Boží chválou jste, když dobře žijete.

Odvaha k pravdě

V tomto čísle RC Monitoru přinášíme mimo jiné dopisy katolíků, kteří protestují proti zesměšňujícímu stylu, jímž veřejnoprávní televize zpracovává témata katolické víry a mravů. Potěšující zprávou je, že počet lidí, kteří se dokáží veřejně ozvat, stoupá.

Žel Bohu, stoupá i počet iracionálních a neinformovaných útoků proti katolické víře. Kdykoli se naše média zmiňují o sporu mezi křesťanskými a nekřesťanskými politiky o tom či onom tématu, nezapomenou komentovat křesťanský postoj jako iracionální náboženský projev: minulý týden MF Dnes informovala o sporu mezi Čunkem a Topolánkem obviněním, že Čunek chce Topolánka „ukřižovat“. Katoličtí politici v podání českých médií nikdy nevyjadřují názor, ale „upalují“.

V téměř týdně horlil Ondřej Neff na svém Neviditelném psu: „V Kristově jménu se prolily celé řeky krve a dodnes je katolická církev poskvrněna zločiny srovnatelnými jen se zločiny nacismu a komunismu.“ Současně pokládal jiný autor na tomto serveru za užitečné vysvětlit publiku, že na Velký Pátek konají katolíci zvláštní ranní bohoslužby, tzv. roráty. Souvislost agresivity a nevzdělanosti, o níž mluví ve svém dopisu profesor Halík, je možné doložit novými příklady každý týden.

Co s tím?

V posledních letech stále více narážíme u katolíků na postoj, který odmítá jakoukoli obhajobu Církve a její víry. Správný křesťan, argumentuje se, si je

Foto: archiv

vědom břevna ve vlastním oku a katolickou tradici nehájí. Jde o zvláštní záměnu individuální morálky s hodnocením Církve. Lidé, kteří ve svém vlastním životě odmítají pokání (krize zpovědní praxe je obecným jevem západního křesťanství), promítají potřebu tohoto pokání do Církve a jejích institucí. Pod heslem „nesmíme nikoho odsuzovat“ tak odsuzují celou historii západního křesťanství.

Zdá se mi, jako by křesťané tohoto stříhu pokládali Církev za svůj vlastní, osobní majetek: a majetkem se slušný člověk nechlubí, spíše ho relativizuje.

Jenže Církev není naším majetkem: je rámcem, v němž se vyvinula celá naše civilizace a na němž závisí její přežití. Církev není jen záležitostí dneška: je společenstvím zemřelých, žijících, i těch, kdo přijdou po nás. A tak jsme zavázáni hájit Církev ne kvůli sobě, ale kvůli těm, kdo vybudovali naši tradici a kdo za ni položili život. Jsme zavázáni hájit Církev – například kvůli těm, kdo za svou

víru zemřeli, tedy kvůli 45 milionům mrtvých, kteří jen ve 20. století zahynuli kvůli křesťanské víře. Z těchto 45 milionů bylo 32 milionů povražděno „ateisty“ a 9 milionů muslimy. K ateistům patří komunistické režimy včetně republikánského Španělska, ale i nacisté a jejich spojenci. Dodnes na ně navazuje Čína, Vietnam, Severní Korea.

Ale Církev nemáme hájit jenom kvůli minulosti. Musíme ji hájit kvůli přítomnosti: protikatolické mýty brání u nás poznání víry desetitisícům – zejména mladých – lidí, kteří nic jiného než pomluvy o Církvě neslyšeli, kteří nevědí nic o vlastní minulosti, o vlastní tradici. Naši liberální křesťané se tak podobají farizeům a zákoníkům, kteří zavírají lidem království nebeské, sami nevcházejí a zabraňují těm, kdo chtějí vejít (Mt 23, 13).

O to větší zásluhu mají ti, kdo se odvažují nemlčet a mluvit pravdu.

Michaela Freiová

ZPRÁVY

Papežovo velikonoční poselství

Ve svém velikonočním poselství řekl Benedikt XVI., že zmrtnýchvstalý Kristus je pravou nadějí pro rány trpčícího lidstva. Konkrétně zmínil Darfúr, Svatou zemi, Irák, Libanon a Tibet.

„Smrt a zmrtnýchvstání vtěleného Božího Slova je událost nepřekonatel-

né lásky, je to vítězství Lásky, která nás osvobodila z otroctví hříchu a smrti,“ řekl papež.

Láska „změnila běh dějin tím, že dodala životu člověka obnovený a neodstranitelný smysl a hodnotu.“

Zenit

Itálie: velikonoční křest muslima

Při noční bohoslužbě Bílé soboty papež celebroidal mši svatou a pokřtil sedm katechumenů – z Itálie, z Kamerunu, z Číny, z USA a z Perú. Mezi nimi byl i zástupce šéfredaktora listu *Corriere della Sera* Magdi Allam, který je muslimského původu.

Vatikánský mluvčí v této souvislosti

řekl, že na křest má právo každý, kdo se svobodně rozhodl a prošel přípravou.

Řada komentářů interpretuje tuto událost jako výzvu, aby se evropští konvertité ke křesťanství a zejména křtící kněží nebáli se svým rozhodnutím vyjít na veřejnost.

Zenit, RC

Náboženské povědomí v EU

„Rakouská společnost pro lepší mezinárodní dorozumění“ vydala studii o stavu náboženské víry v zemi. Studie uzavírá, že Rakousko a několik dalších evropských zemí se stalo misijním územím.

Jen pro 21 % Rakušanů je náboženství „velmi důležité“, jen 32 % zajde do kostela alespoň jednou za měsíc, jen 31 % se modlí alespoň jednou týdně.

Nejlepší čísla v EU vykazuje Řecko (51, 53, 63), dále Polsko (39, 75, 61), Irsko (30, 70, 65) a Itálie (30, 42, 39). (Slovensko není v přehledu uvedeno.) I tak jsou tato čísla velmi nízká ve srovnání s Amerikami, Afrikou a některými částmi Asie.

S odstupem nejhorší situaci v EU má Česko a Švédsko, kde je náboženství „velmi důležité“ pro 9 % lidí.

Zpráva pro rak. Parlament

Británie: webové stránky pro přípravu na zpověď

CASE, katolická agentura pro evangelizaci, otevřela webové stránky pro přípravu zpovědi. Stránky uvádějí příklady hříchů, jež se obvykle vyznávají, a děkovanou modlitbu; obsahují také úvahu o Boží lásce k člověku. Vyzývají k pokání i nekatolíky a chtějí jim

pomoci k odkrytí krásy a moci Velikonoce.

Na stránkách je i video a úryvky Písma, je tu možnost klást otázky knězi.

Adresa stránek je www.life4seekers.co.uk/the-passion/.

SIR

Severní Irsko: Kardinál Brady se setkal s Oranžským řádem

Irský primas a arcibiskup Armaghu, kardinál Sean Brady, se setkal s představiteli Oranžského řádu, jejichž pochod, který se koná každoročně v červenci a prochází katolickou oblastí, obvykle způsobuje střety. Pochod vychází z kostela v Drumcree a koná se na oslavu porážky katolického krále Jakuba II. anglickým a skotským králem Jakubem III. (1660). Katoličtí obyvatelé ulice Garvaghy ho chápou jako útok na svou identitu.

Je to poprvé, co se katolický primas s představiteli oranžistů setkal: Oranžský řád byl založen roku 1700, aby podpořil protestantskou identitu části Irů. Představitelé řádu ocenili kardinálovu iniciativu a zejména jeho snahu odsoudit násilí a útoky proti oranžistickým budovám. Jsou připraveni jednat s obyvateli Garvaghy Road a řešit spory. Žádají, aby byl přítomen nezávislý organizátor.

SIR

Katar: 15.000 účastníků v prvním katolickém kostele

V sobotu 15. března 2008 se v prvním katolickém kostele v Kataru konala mše svatá, kterou sloužil kardinál Ivan Dias. V pátek kardinál nový kostel vysvětil. Kostel je zasvěcen Růžencové Panně Marii a dimenzován pro 5.000 lidí. 10.000 lidí proto stálo venku, kde sledovalo tříhodinovou bohoslužbu.

Katarský vicepremiér řekl, že kostel je „pozitivním signálem pro celý svět“. Kostel nemá zvonici a není na něm umístěn kříž.

Kathnet

Bin Ládin obviňuje papeže z nové kruciáty

Usáma bin Ládin hrozí Evropské unii trestem za uveřejnění kreslených vtipů o Mohamedovi. V audionahrávce k Mohamedovým narozeninám a k pátému výročí vstupu spojenců do Iráku říká, že toto uveřejnění je součástí „nové kruciáty“, do níž je zapleten papež. „Odpověď uvidíte, ne uslyšíte,“ říká bin Ládin.

Pracovník americké protiteroristické jednotky řekl, že autenticita nahrávky se zkoumá, ale že je „v souladu se stálými snahami propagandy Al Kajdy“.

Reuters

Unesený mosúlský arcibiskup mrtev

Policie potvrdila, že Paolos Faraj Rahho, hlava chaldejské Církve v Mosúlu, byl nalezen mrtev. Mosúlský pomocný arcibiskup sdělil, že ho kontaktovali arcibiskupovi únosci a řekli, že biskup kvůli svému špatnému zdraví zemřel a byl pohřben.

Biskup Abouna řekl, že věřící jsou rozhněvaní a vyděšení. Biskup jim připomněl, že Ježíš řekl hned na počátku, že cesta křesťanství nebude jednoduchá. Povzbuzuje je i papež, který na arcibiskupa a věřící pamatuje.

Nové zprávy kolem únosu lze najít na www.ankawa.com.

Téměř všichni iráčtí křesťané jsou chaldejské katolíci.

The Telegraph, ACN

ZPRÁVY

Britský parlament proti katolickým školám?

Člen britského parlamentu, labourista Barry Sheerman, hrozí, že se bude vyšetřovat „fundamentalismus“ britských katolických biskupů pokud jde o řízení katolických škol. Listu *Independent* řekl, že Výbor pro děti, školy a rodiny bude biskupy volat k odpovědnosti za to, že do osnov těchto škol zařazují katolické učení o sexuální morálce.

„Do katolických škol jdou peníze daňových poplatníků a myslím, že bychom měli zjistit, co se tam děje,“ řekl Sheerman. Komise hodlá biskupy vyšetřovat ohledně přístupu katolických škol k potratu, sexuální výchově a PSHE (výchově k osobnímu a společenskému zdraví).

Daphne MacLeodová, předsedkyně skupiny pro obhajobu katolického vzdělávání, ve své příručce „Chcete, aby vaše vnoučata byla katolíky?“ poukázala na to, že tzv. měkčí přístupy, na něž se Sheerman odvolává, narušují katolickou formaci dětí. Řekla, že vyšetřování parlamentní komise znamená stále agresivnější postup sekularistické vlády proti náboženským institucím. Prohlásila, že označování katolíků za fundamentalisty je urážlivé.

Katolické školy v Británii patří Církvi a využívají příspěvky z daní na údržbu budov.

LifeSite News

Súdán: biskup žádá o pomoc pro válečné uprchlíky

Akio Johnson Mutek, biskup jihosúdánského Toritu, žádá církevní organizace i OSN o účinnější pomoc pro válečné uprchlíky, kteří se nyní vrací ze severu na jih. Návrat je pro ně – biskupovými slovy – „naplnění kolektivního snu“, který se uskutečňuje teprve od ledna 2005, kdy byly podepsány mírové smlouvy.

Církev vřele vítá navrátilce a snaží se jim pomáhat. Snaží se také zabrá-

nit násilí a vytvořit „společenství lásky“. Podle biskupa musejí kněží a další aktivní křesťané spolupracovat s těmito lidmi a budovat budoucnost pro děti. Biskup žádá, aby věřící podporovali ve svých vesnicích a farnostech konkrétní uskutečňování míru. Je třeba zabránit korupci a sabotážím, tvrdě pracovat a plnit občanské povinnosti, uzavřel biskup.

Kathnet

Indie proti konverzím z hinduismu

Po dvou letech parlamentní diskuse byl v indické spolkové republice Rádžasthán schválen nový zákon proti konverzím. „Tento takzvaný zákon o náboženské svobodě je ranou kultuře našeho národa. Indie byla dlouho respektována mezinárodním společenstvím jako země tolerance, míru a respektu ke kulturním a náboženským rozdílům,“ komentuje tento zákon kardinál Varkey Vithayathil, předseda indické konference katolických biskupů.

Zákon byl v parlamentu schválen už v roce 2006, tehdy ho ale prezidentka

Pratibha Patil nepodepsala. Kontroverzní text byl definitivně schválen minulý týden. Zakazuje konverze, ke kterým dochází „za pomoci užití síly, navádění, lstivých prostředků“ a ty, kdo se proti němu proviní, odsuzuje k pěti letům vězení a pokutě ve výši odpovídající 800 euro.

Podobný zákon platí v dalších pěti indických zemích a nezřídka je užíván jako zbraň proti křesťanským misiónářům a konverzím z hinduismu ke křesťanství.

RV

Mexiko: zemřel kardinál Rivera

Na Bílou sobotu zemřel v Mexiku ve věku 81 let kardinál Adolfo Antonio Suárez Rivera. Pohřební obřady v pondělí 24. března 2008 vedl v bazilice Panny Marie Guadalupské arcibiskup Monterrey kardinál Francisco Robles Ortega.

Benedikt XVI. při této příležitos-

ti zaslal do arcidiecéze soustrastný telegram. Vyzdvihl v něm kardinálovo intenzivní a ušlechtilou službu Církvi. Po smrti kardinála Rivery má kardinálské kolegium 197 členů, z nich je 119 voličů.

RV

Jemen: obchod s dětmi

1,2 milionu dětí je každoročně prodáno z Jemenu zločincům ze Saudské Arábie a bohatých zemích Zálivu. Tam žebrají na ulici, pracují v domácnostech nebo v továrnách a jsou využívány jako žokejové velbloudů.

Vláda problém nezvládá. Obchod s dětmi vrcholí během Ramadánu, kdy mají malí žebraři největší šanci získat peníze od poutníků do Mekky.

Asia News

Německo: film o svaté Hildegardě

V roce 2009 má přijít do kin film „Vize – Ze života Hildegardy z Bingen“. Titulní roli hraje Barbara Sukowa, film režisruje Margarethe von Trotta.

Hildegarda žila ve 12. století a je známa svými dopisy, spisy o medicíně a léčitelství i hudebními skladbami.

Kathnet

Katolická církev v Kosovu

V Kosovu, jež vyhlásilo samostatnost, žije 70.000 katolíků. Apoštolský administrátor Kosova Mons. Dode Gjergji při příležitosti vyhlášení samostatnosti upozornil, že celá albánská populace byla před islámskou invazí 16 století křesťanská. Konstatoval, že Svätý stolec cítí odpovědnost za mravní a duchovní poslání Církve, jež usiluje o mír a dobré vztahy mezi národnostmi. Katolíci se zaměřují na budoucnost, lásku a smíření. „Nemusíme se bát,“ řekl Mons. Gjergji.

Cyrlometodějská biskupská konference, jež reprezentuje Srbsko, Černou horu a Makedonii, vyhlášení nezávislosti nekomentovala. Předseda konference, bělehradský arcibiskup, řekl, že Evropa musí hledat svou pravou identitu, což je jediné řešení problémů.

SIR

Vážení čtenáři, děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání *RC Monitoru* a pomohli pokrýt režijní náklady spojené s jeho vydáváním.

S upřímným Pán Bůh zaplat

redakce

KOMENTÁŘE

Vytrvat!

V Afghánistánu se hraje i o bezpečí Evropy

Foto: Matyáš Zrno

Kde najdete v Afghánistánu kostel? Na základně vojáků NATO, samozřejmě... V Kábulu, na italsko-francouzské, mají pěkný dřevěný, jaký by mohl stát v nějakém alpském údolí. Na německé základně v Mazare Šarifu jsou opatrnější. Kostel nemá kříž a kdo neví, netuší, že jde o svatostánek. S náboženskou svobodou si v Afghánistánu příliš nelámu hlavu. Vlastně vůbec. Země je prakticky stoprocentně muslimská. Ze dvou Židů, kteří přežili vládu Talibanu, jeden zemřel a druhý se odstěhoval poté, co konečně získal zpět Tóru, kterou mu Talibánci zabavili. Křesťanů je jen pár – konvertitů. Hrozí jim smrt. Většinou důsledek činnosti amerických evangelikálů, kteří se vedle humanitární pomoci snaží i o činnost misijní.

Absolutní náboženství

Islám je hodnotou všeho. O islámu se nediskutuje. Karikatury Mohameda? Nepochopitelné, prostě naprosto a zcela nepochopitelné... „Co byste dělali vy, kdyby někdo u vás karikoval Krista?“ Mladý a inteligentní Afghánec očekává samozřejmě odpověď – něco ve stylu: „Pověsili bychom ho.“ Pokouším se vysvětlit cosi jako svobodu slova, fakt, že ony nešťastné karikatury jenom poukazovaly na zneužívání islámu teroris-

ty... marně. Po chvíli to vzdávám. Naše zkušenost je nepřenositelná. Nemám potřebu učit Afghánce demokracii a náboženskou svobodu. Pochybuji o užitečnosti křesťanských misí zrovna v tomhle koutě světa. Hnuší se mi burky, které musí ženy nosit, ale bylo by od nás, Evropanů, příliš troufalé chtít najednou měnit zažitá zvyky. Zato si uvědomuji prokletí globalizace. Místní noviny kdesi v Dánsku otisknou karikatury a v Kábulu je demonstrace. Nikdo ty karikatury neviděl, nikdo vlastně příliš netuší, kde je Dánsko a o co jde, ale to je jedno. Nepříliš významný holandský politik tvrdí, že natočil krátký film o Koránu. Film ještě nikdo neviděl, ale to nevádí. V Herátu demonstrují tisíce lidí proti urážce islámu. Hoří pro změnu nizozemské vlajky. A nemá cenu vyprávět, že to je jen Holandsko. Pro ně splýváme – prostě „Západ“.

Cesta správným směrem

Většina Afghánců ale přítomnost vojáků NATO vítá. Pamatují si sovětskou invazi. Plošné bombardování měst a vesnic, vypalování úrody, milion mrtvých. Pamatují si občanskou válku mezi vítěznými mudžáhidy. Byli to oni, kdo nakonec skoro srovnal Kábul se zemí. Pamatují chaos, vládu místních velitelů, kteří

byli pány nad životem a smrtí. Pamatují si i vládu Talibanu, která nebyla schopná zajistit ani ty nejzákladnější funkce státu. Nefungovaly školy, nemocnice, menšinová etnika byla masakrována. Současná vláda prezidenta Karzáiho je samozřejmě také zkorumpovaná. Spousta místních velitelů si zachovala značný vliv. Části afghánského území jsou po kontrole ozbrojených gangů. Ale většina dětí už může chodit do školy a většina lidí má přístup alespoň k základní lékařské péči. Děvčata chodí do školy, což za Talibanu nemohla. Afghánci jsou konzervativní muslimové, ale drtivá většina jich chce alespoň základní vzdělání pro své děti. Chtějí to, co lidé na celém světě – práci, bezpečí, slušný život pro děti. Vzhledem k neschopnosti vlády jsou to vojáci NATO a jejich provinční rekonstrukční týmy, kdo jim poprvé za 30 let s něčím pomáhá. Ať už je to stavění silnic, hloubení studní (polovina Afghánců nemá přístup k nezávadné vodě), stavění škol (více jak polovina dětí se učí pod širým nebem) nebo budování jednoduchých nemocnic. Dělá se toho hodně, ale pořád je to jako kapka v moři. V Afghánistánu nejde ani tak o rekonstrukci jako o konstrukci. Na většině území totiž infrastruktura nikdy nebyla a začíná se od nuly. Ale musí se. Jinak přijdou povstalci z Talibanu a řeknou: „Podívejte se, co máte z toho, že posloucháte vládu? Pomohli vám s něčím..?“ Nebo přijde mafie a přesvědčí rolníky, aby místo obilí pěstovali opium – už dnes je Afghánistán odpovědný za 93 procent světové výroby heroínu. Veřejné mínění v Evropě to nese těžko. „V Afghánistánu máme 40 000 mužů NATO a přesto odtud proudí drogy do ulic našich měst...“ Ale není to tak jednoduché. 40 000 – to zní dobře. Ale z těch 40 000 se většina střídá v šesti či čtyřměsíčních turnusech. Každý národ jinak. Do toho dvoutýdenní volno. Prakticky pořád někdo buď přijíždí a zaučuje se v terénu nebo odjíždí. Některé jednotky (Britové, Američané, Kanadáné) mají povoleny ofenzivní operace. Jiné (třeba Němci) se mohou účastnit jen některých typů akcí. Německá vláda politicky neunesla případné ztráty na životech. K těm 40 000 také patří tisíce mužů a žen týlových jednotek. V praxi tak má velitel NATO k dispozici zhruba 7 000 mužů schopných bojového na-

KOMENTÁŘE

sazení. A to je na zemi větší než Irák, s 30 miliony obyvatel a s několika málo silnicemi, dost mizivé číslo. A nelze také jen tak někam přijít a spálit úrodu máku, ze kterého se produkuje opium. Rolníci by pak zemřeli hladu. Vojska musejí nejprve oblast vyčistit od Talibanu nebo od ozbrojených gangů (z pěstování opia profituje Taliban nebo místní mafie, kterým rolníci platí za „ochranu“). V patách za vojáky NATO musí přijít afghánská policie (většinou nevalné úrovně) a vládní a mezinárodní humanitární organizace, které rolníkům pomůžou s přechodem na jiný druh plodin. A pak tu musí být infrastruktura – silnice, po kterých je možné bezpečně dopravit obilí a jiné produkty do města a tam je prodat. Není to lehký úkol. Třeba v provincii Farjáb

žije milion lidí. A NATO tam má dvousetčlenný norský-lotyšský tým.

Vítězství, nebo konverze k islámu

Přesto je třeba vytrvat. Mise v Afghánistánu není snadná. A ani nemohla být snadná. Bylo snadné porazit Taliban, ale o mnoho těžší je vybudovat v Afghánistánu funkční a přátelský stát. Jak už to bývá, spojenci podcenili poválečnou rekonstrukci. Na hodně věcí se přišlo až po několika letech. Teď jsou věci na dobré cestě. Afghánská armáda a policie sílí. Ale bude nutné zůstat v Afghánistánu ještě nejméně 15 let. A to si žádná evropská vláda nedovolí říct natvrdo. Během těch patnácti let budou samozřejmě ztráty. Ale vojáci jsou na ně připraveni. Ti, co tam jdou, jsou profesionálové. A vědí,

o co jde. Nacházejí důkazy o propojení výcvikových táborů teroristů na afghánsko-pákistánské hranici s teroristickými útoky v Evropě. Vědí, že není možné nechat teroristům bezpečný kus světa, kde mohou plánovat své operace a cvičit své bojovníky. Vědí, že to jsou děti na ulicích evropských měst, kterým se nabízí heroin, jehož počátek je v makových polích jižních provincií Afghánistánu. Vědí, že ústup nepomůže. Nejenže by vystavil většinu Afghánců násilí a teroru Talibanu. Vystavil by většímu nebezpečí i nás. Teroristé nás budou nenávidět vždy. Dokud všichni nepřestoupíme na islám.

*Matyáš Zrno, Občanský institut
Autor se právě vrátil z čtrnáctidenní
cesty po Afghánistánu.*

Seznam nových hříchů?

Média se nás snaží přesvědčit, že hřích je něco, co si usmyslí Vatikán

Také Česká televize v neděli 16. března 2008 ve svém zpravodajském týdenním souhrnu 168 hodin podlela vábení imaginárního vatikánského seznamu zbrusu nových smrtelných hříchů a – stejně tak jako některá tištěná média i rozhlasové stanice – papouškovala tento nesmysl, pocházející z dílny britských Timesů. Těžko se ubránit dojmu, že smyslem tohoto žurnalistického výkonu bylo něco jiného než ztropit si zase jednou šprťouchlata z katolíků a katolické víry. Tvůrci výmyslu o vatikánském seznamu nových hříchů se přitom možná nechali svést titulkem článku Vatikánského deníku *L'Osservatore Romano* (9. 3. 2008) „Nové formy sociálního hříchu“, pod nímž byl rozhovor s biskupem Giottim, regentem Apoštolské Penitenciatury. Tento vatikánský úřad se jinak zabývá posuzováním určitých sporných otázek svědomí, které mohou u věřících nastat. Biskup Girotti tam v odpověď na dotaz, „jaké jsou podle vás nové hříchů“, poukazuje na „oblasti hříšných postojů ve vztahu k individuálním a sociálním právům“ jako např. bioetika, drogy, ekologie či ekonomicko-sociální nerovnosti.

Na tyto veskrze nevinné odpovědi vatikánského činitele se odvolala mediální kampaň, která se minulý týden rozpoutala ve sdělovacích prostředcích skoro celé Evropy. Za mediálním humbukem kolem údajně nového seznamu

smrtelných hříchů je těžké nevidět pouhý předsudek. A ten sugeruje, že hřích je něco, co si usmyslí Vatikán.

Na tuto iracionální averzi se pak úměrně kreativně a chabým znalostem z katechismu nabalily další pojmy. A tak z poměrně rozmanitého pojmosloví morální teologie dostal přednost – v souvislosti s hříchů – atraktivnější přívlastek smrtelné před označením hlavní, a vznikl seznam smrtelných hříchů. Ten má však tu nevýhodu, že neexistuje, protože ke hříchům s přívlastkem smrtelné se žádný konkrétní počet neváže. Přesné číslo čili seznam v souvislosti s hříchů však v morální teologii opravdu existuje. Křesťanská tradice jím vyčíslila tzv. hlavní hříchů. Je jich sedm a označují obecné kategorie lidských neřestí, čili zvrácených duchovních postojů člověka. Všechny ostatní neřestí z nich vyplývají. Jsou to pýcha, lakomství, závist, hněv, smilstvo, nestřídmost a lenost.

Tyto kategorie sami o sobě nemají co do činění s technickým či sociálním pokrokem. Repertoár lidských neřestí pokroku nepodléhá. Žádná senzace se tedy nekoná. A to je vlastně docela útěšné. Církev na rozdíl od zákonodárných orgánů státu nemusí v legislativním procesu úměrně vytvářet stále nové formule přestupků a zločinů. Ukrást někomu něco z kapsy nebo za pomoci internetu z bankovního účtu je vždycky hříchem

Foto: <http://www.geocities.com>

proti sedmému přikázání. Znalost desatera tady stačí.

Na druhé straně však není neúčinné to, že nám na sklonku postní doby dokonce i světská média připomněla existenci něčeho, co se nazývá hřích. Katechismus jej definuje jako „provinění proti rozumu, pravdě a správnému svědomí“ nebo „přestupek proti pravé lásce k Bohu a bližnímu způsobený zvráceným lpěním na určitých věcech“ (KKC 1849). Určitě tak tedy vznikla alespoň příležitost, jak si to zopakovat, i když přitom bylo nutné přimyslet si onen vážnější tón, který si mnozí žurnalisté dopřávají jen ve svých vlastních bitvách za morální úroveň těch druhých.

*P. Milan Glaser SJ
<http://www.radiovaticana.cz>*

KOMENTÁŘE

168 hodin na Radiu Jerevan

Ohlasy diváků na pořad České televize o údajných nových seznamech hříchů

Giotta: Injustitia. Foto: www.christustext.org

Dne 16. března 2008 uvedla veřejnoprávní Česká televize v pořadu 168 hodin nekořektní informaci o „nových hříších“ údajně vyhlášených Vatikánem. Již před tímto pořadem uvedli věc na pravou míru kardinál Vlk, biskupská konference a řada serverů včetně Res Claritatis.

Proti této dezinformaci protestovali u České televize diváci, mj. dva dominikánští kněží Romuald Rob OP a Cyprián Suchánek OP, profesor Tomáš Halík a mluvčí ČBK P. Juan Provecho OSA.

Otevřený dopis P. Romualda Roba OP

Vážení,
včera jsme sledovali Váš velmi kvalitní pořad, který atraktivně komentuje události uplynulého týdne.

O to víc mě překvapil diletantský přístup k problematice „Vyhlášení nových hříchů Vatikánem“, který byl naprosto zkreslující a každý obyčejný absolvent teologické fakulty musel během sledování oscilovat mezi smíchem a rozhořčením.

Bylo naprosto pomínuto pravidlo „*audiatur et altera pars*“ a komentáře religionistů byly zcela nedostačující. Celý problém se totiž týká morální teologie, případně bioetiky a proto myslím bylo

namístež dát prostor našim morálním teologům, kterých je na našich třech teologických fakultách dostatek.

Nejedná se především o nějaké nové vyhlášení hříchů, ale o nové podoby téhož. K tomu se již 12. 3. dostatečně vyjádřilo Tiskové středisko ČBK: <http://tisk.cirkev.cz/z-vatikanu/vatikan-nevydalanovy-seznam-sedmi-smrtnelych-hrichu.html>.

Nemohli jsme se rovněž ubránit dojmu cílené manipulace s tématem, který se mimo jiné dotýká života lidské společnosti a i když se jedná o téma negativním způsobem, přece jde o základní otázky života, vztahů mezi lidmi a budování vpravdě lidské kultury života. Jde tedy o téma povýtce veřejnoprávní.

Pokud má veřejnoprávní Česká televize zůstat seriózním médiem ukazujícím našim občanům skutečnost a nesklouznout ke zkreslujícímu bulváru, bylo by dobré i v této oblasti zcela změnit přístup.

S pozdravem a přáním dobra

P. Mgr. Romuald Štěpán Rob OP
převor kláštera dominikánů v Praze

Dopis P. Cypriána Suchánka OP Radě České televize

Vážená rado ČT,

chci se co nejdůrazněji ohradit proti reportáži věnované „novým smrtelným hříchům“ v pořadu 168 hodin ze dne 16. 3. 2008, kterou zpracovali Veronika Švihelová a Filip Kanda. Tato reportáž se vysmívá katolické církvi na základě tvrzení vytrženého z kontextu, jehož zdroj a okolnosti navíc vůbec neuvádí.

Nepravdivé a zároveň posměšné věty typu: „Vatikán jde s dobou... rozšířil seznam smrtelných hříchů na dvojnásobek...“ nebo „Podle církve jsou ale tato pravidla (sedmero hlavních hříchů) už zastaralá...“ proložené šoty ze seriálu „Bylo nás pět“... do veřejnoprávní televize nepatří a mohou být považovány za trestný čin pomluvy a hanobení náboženství.

Ať se reportéři laskavě nepouští do věcí, kterým nerozumí, nebo ať o nich promluví zodpovědně a především s citem pro pravdu. Jistě mají také možnost církevní témata konzultovat se skutečnými odborníky na našich teologických fakultách.

Tento pořad vyzněl velmi trapně a v důsledku zůstal více Českou televizí než katolickou církví.

Fr. Cyprián Suchánek OP

Dopis čtenářky z Českých Budějovic Radě České televize

Vážení,

dne 16. března uvedla ČT v pořadu 168 hodin nekorektní a povrchní informace o „nových hříších“, údajně vyhlášených Vatikánem. Jednalo se zřejmě o článek přeložený z anglického bulvárního tisku.

Již před tímto pořadem uvedl věc na pravou míru kardinál Vlk (www.kardinal.cz), biskupská konference a některé křesťanské servery (www.res.claritatis.cz). Příspěvek zpracovaný Veronikou Švihelovou a Filipem Kandou připomíná staré vtípy o Radiu Jerevan.

Každý, kdo se alespoň letmo seznámil se základy křesťanství, zůstal v němém úžasu.

Ohrazuji se a protestuji proti takovým příspěvkům, jejichž autoři nemají o dané problematice vůbec poňeti.

Můj názor – pokud ČT nechce sklouznout na úroveň bulváru, je třeba danou problematiku dobře prostudovat, případně konzultovat s odborníkem (v tomto případě s teologem).

S pozdravem

Mgr. Barbora Šíroková, České Budějovice

Otevřený dopis Prof. Tomáše Halíka Radě České televize a generálnímu řediteli ČT

Vážená Rado ČT,

vážení pane generální řediteli,
zasílám Vám stížnost na zcela neseřízní, zlehčující a bulvární pojetí nábožensko-etického tématu v reportáži, věnované „novým smrtelným hříchům“ v pořadu 168 hodin ze dne 16. 3. 2008, kterou zpracovali Veronika Švihelová a Filip Kanda.

Důležité vyjádření nejvyšší autority katolické církve k velice závažné problematice, týkající se důstojnosti lidské osoby a podmínek přežití lidstva bylo v reportáži hrubě zkresleno, bagatelizováno a zesměšňováno. Je trapné,

KOMENTÁŘE

že reportáž k témuž tématu, vysílaná v témže čase komerční televizí Nova, byť rovněž nevalné úrovně, byla ve svém celkovém vyznění o několik řádů kvalitnější a serióznější, než ubohý bulvární pamflet veřejnoprávní televize.

Bohužel se však nejedná o ojedinělý „úlet“ nekvalitně připravené reportáže (v jinak velmi zajímavém a právem populárním pořadu), který by bylo možné vyřešit pouze jednorázovou omluvou. Jde o celkový přístup ve zpravodajství a reportážních pořadech k tématu náboženské víry.

Každý vzdělaný sociolog, politolog či jen nezaújatý pozorovatel současného společenského dění Vám potvrdí, že otázky související s náboženstvím stále nabývají v dnešním světě na důležitosti – ať už jednotlivé jevy hodnotíme pozitivně či negativně, musíme o nich především něco vědět a referovat seriózně. Neexistuje žádný významný mezinárodní konflikt, který by nějak nesouvisel s otázkami náboženství, náboženství se v procesu globalizace stává nejvýznamnějším výrazem skupinových identit, některé osobnosti náboženských vůdců (vzpomeňme na Jana Pavla II. či dalajlámu) se stávají nejsledovanějšími a nejrespektovanějšími osobnostmi mezinárodní scény. Stanoviska katolické církve k nejzávažnějším etickým otázkám naší doby jsou neopominutelným hlasem v celosvětových diskusích a ve všech seriózních médiích našeho civilizačního okruhu jsou k debatám o klíčových etických otázkách zvání teologičtí experti nebo kompetentní církevní představitelé – a i těmi, kteří mají zásadně odlišné názory, jsou přijímáni s respektem jako partneři dialogu.

Každé seriózní médium veřejné služby v kulturně vyspělých zemích má proto dnes experty na náboženské otázky s příslušným teologickým či religionistickým vzděláním. Kdy konečně bude mít takové odborníky Česká televize? Kdy reportéři veřejnoprávní televize přestanou klást stupidní otázky, prozrazující, že o předmětu své reportáže nejen nemají naprosto žádné odborné znalosti a jsou zcela nepřipravení, nýbrž že z nich přímo číší flagrantní předsudky, stereotypy z doby komunistické propagandy, echo skandalizujících zpráv bulváru a někdy i zřejmá ideologická podjatost? Kdy budou pořady o otázkách náboženství sřevřovány lidem, jejichž inteligence, úroveň vzdělání a osobnostní zralost bude zárukou, že neodvedou místo seriózní žurnalistické práce povrchní trapný skeč typu silvestrovské zábavní show – pořad, kterým

nezesměšní církev a náboženství, nýbrž spíše sami sebe a Českou televizi?

Ať má člověk k náboženství obecně či k určité víře či náboženské instituci osobně postoj jakýkoliv, měl by vzít na vědomí, že téma náboženství nelze v našem světě bagatelizovat a marginalizovat. Argumentovat údajným „ateistickým charakterem“ a nezájmem české populace nelze, tento argument by naopak bylo možné obrátit – to, co nás obklopuje, není „ateismus“, ale spíš naprostá nevzdělanost v této oblasti, která je semeníštěm předsudků, intolerance a naprosté nepřipravenosti orientovat se v jedné z velmi důležitých oblastí současného světa.

Žádám Vás proto velmi důrazně, abyste se zamysleli nejen nad tímto nedalším skandálním pořadem, nýbrž hledali řešení hlubšího problému, který byl opět tímto konkrétním trapným přehmatem signalizován.

Prof. PhDr. Tomáš Halík Th.D.
prezident České křesťanské akademie

Dopis P. Juana Provecho OSA řediteli České televize

Vážený pane řediteli,

dovoluji si reagovat na zpravodajský pořad „168 hodin“ z neděle 16. 3. 2008, konkrétně na reportáž „Nový seznam smrtelných hříchů“. S politováním jsem zjistil, že přístup reportérů České televize byl naprosto neprofesionální. Nebyli absolutně schopni představit reálnou problematiku tohoto problému; zazněly jen bulvární neověřené informace.

I když média nejví vždy zájem prezentovat pravdu, zdá se mi, že veřejnoprávní televize by se měla alespoň o to snažit. O uvedené problematice bylo v posledních dnech publikováno množství informací, ale ani Česká tele-

vize neměla zájem zkoumat prameny a informovat o tom, že církev nemá žádný nový seznam hříchů.

Problematicke, bohužel, Vaši novinářka Veronika Švihelová a Filip Kanda vůbec nerozumějí a nesnažili se ji správně uchopit (například hlavní hřích není totožný se smrtelným hříchem; zdá se, že pro novináře je to všechno stejné.) Stačilo jen dodat, že mnohé zdroje katolické církve vysvětlily v úterý 11. 3. 2008, že „Vatikán nepublikoval nový seznam sedmi smrtelných hříchů“. Byla to reakce na média, jež mylně interpretovala rozhovor s biskupem Gianfrancem Girottim, který byl publikován v deníku *Osservatore Romano* 9. 3. 2008.

Novinář Nicola Gori se biskupa ptal, jaké jsou podle jeho názoru nové hříchů. Biskup odpověděl: „Dnes existuje hříšné jednání v oblastech týkajících se individuálních i společenských práv. Jde především o oblast bioetiky. Nemůžeme popřít, že dochází k porušování základních práv podstaty člověka při různých experimentech, genetických manipulacích, jejichž výsledky nemůžeme předvídat a mít je pod kontrolou.“

Jako další, vyložené společenskou oblast, uvedl drogy, které oslabují psychiku a mysl člověka. Patří sem podle něj sociální a ekonomická nerovnost, kdy se chudí stávají stále chudšími a bohatí bohatnou, a to podporuje neudržitelnou sociální nespravedlnost. Jde i o ekologii, které se věnuje značná pozornost.

Prosím, aby se Česká televize nadále snažila pracovat v duchu služby pravdě a to vždy na profesionální úrovni. V tom Vám rádi pomůžeme, alespoň co se týká náboženství a všech církevních oblastí.

S úctou, přáním všeho dobrého a požehnaných Velikonoc

P. Juan Provecho OSA
vedoucí Tiskového střediska ČBK

Foto: archív

HOMILIE

Ježíš snesl z nebe na zem světlo pravdy a oheň lásky

Homilie Benedikta XVI. na Velikonoční vigílii

Foto: <http://www.daylife.com>

Ve křtu spojujeme svůj život s životem Zmrtvýchvstalého

Draží přátelé, stává se tak zřejmým, že tajemná slova Ježíše ve Večeřadle se vám nyní – skrze křest – znovu zpřítomňují. Skrze křest branou vašeho srdce vstupuje do vašeho života Pán. Nejsme již jeden vedle druhého nebo jeden proti druhému. On prochází všemi těmito branami. Toto je skutečnost křtu: On, Zmrtvýchvstalý, přichází k vám a spojuje svůj život s vaším, přičemž ve vás udržuje oheň své lásky. Stáváte se jediným celkem, ano, jste s Ním jedno, a tím jste jedno mezi sebou. Napoprvé se to může jevit značně teoreticky a málo realisticky. Ale čím déle budete žít svůj život pokřtěných, tím více budete zakoušet pravdu tohoto slova. Osoby, jež jsou pokřtěné a věřící, nejsou si nikdy jedna druhé opravdu cizí. Mohou nás oddělovat kontinenty, kultury, sociální struktury či historické vzdálenosti. Ale setkáme-li se, poznáváme se na základě téhož Pána, téže víry, téže naděje a téže lásky, které nás formují. Zakoušíme potom, že základ našich životů je tentýž. Zakoušíme, že v hloubi našeho nitra jsme zakotvení v téže identitě, díky níž se všechny vnější a jakkoli velké rozdíly stávají druhotnými. Věřící nejsou si vzájemně nikdy zcela cizí. Jsme ve vzájemném společenství v důsledku naší nehlubší identity: je v nás Kristus. Takto je víra ve světě silou pokoje a smíření. Je překonána vzdálenost, v Pánu jsme si blízcí (srov. Ef 2,13).

Mystérium vody

Tuto vnitřní povahu křtu jakožto daru nové identity Církev znázorňuje ve svátosti pomocí smyslových prvků. Základní prvkem křtu je voda. Vedle ní pak, na druhém místě, světlo, které v liturgii Veli-

Stále znovu se musíme obracet k Němu, který je Cesta, Pravda a Život. Stále znovu se musíme stávat „konvertity“, obrácenými celým svým životem k Pánu. A stále znovu musíme nechávat své srdce vyprošovat z tíže gravitace, jež ho táhne dolů, a vnitřně ho pozvedat vzhůru: k pravdě a lásce.

Draží bratři a sestry,
Ježíš ve své promluvě na rozloučenou oznámil apoštolům svou blížící se smrt a vzkříšení tajemnou větou. Říká: „Odcházím a zase k vám přijdu“ (Jan 14,28). Zemřít znamená odejít. Třebaže tělo mrtvého ještě zůstává, on osobně se odebral do neznáma a my jej nemůžeme následovat (srov. Jan 13,36). V Ježíšově případě se však vyskytuje jedinečná novost, která mění svět. Naše smrt je odchodem pryč, bez návratu. Ježíš však o své smrti říká: „Odcházím a zase k vám přijdu.“ On právě v odcházení přichází. Jeho odchod zahajuje naprosto nový a intenzivnější způsob jeho přítomnosti. Svou smrtí vstupuje do Otcovy lásky. Jeho umírání je úkonem lásky. Avšak láska je nesmrtná. Proto se jeho odchod transformuje do nového příchodu, do formy přítomnosti, která sahá hlouběji a nikdy se neskončí. Ježíš, stejně jako my všichni, byl ve svém pozemském životě vázán na vnější podmíněnost tělesné existence. Nemůžeme být současně na dvou různých místech. Náš čas se skončí. A mezi já a ty je stěna jinakosti. Láskou zajisté můžeme v určitém smyslu vstoupit do existence druhého. Nicméně bariéra rozdílnosti bytí zůstává nepřekročitelnou. Avšak Ježíš, který je úkonem lásky zce-

la proměněn, je od těchto bariér a omezení osvobozen. Je s to projít nejen skrze zavřené vnější dveře, jak vyprávějí evangelia (srov. Jan 20,19). Může projít i vnitřní branou mezi já a ty, branou mezi včera a dnes, mezi minulostí a zítřkem. Když si Ho během slavnostního vjezdu do Jeruzaléma skupina Řeků žádala vidět, Ježíš odpověděl podobstvím o pšeničném zrnu, které, aby přineslo hojný užitek, musí odumřít. Předpověděl tím svůj úděl: Nechtěl tehdy jednoduše pár minut mluvit s tím či oním Řekem. Svým Křížem, svým odchodem, svým odumřením jako pšeničné zrnko k Řekům opravdu přišel, takže Ho mohli vidět a dotknout se Ho ve víře. Jeho odchod se stává univerzálním příchodem přítomnosti Zmrtvýchvstalého a je přítomen včera, dnes a navždy. Objímá všechny časy a všechna místa. Nyní může překročit i stěnu jinakosti, která odděluje já od ty. Došlo k tomu u Pavla, který popisuje proces své konverze a svého křtu slovy: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus“ (Gal 2,20). Příchodem Zmrtvýchvstalého Pavel obdržel novou identitu. Jeho uzavřené já se otevřelo. Nyní žije ve společenství s Ježíšem Kristem ve velkém já věřících, kteří jsou všichni – jak to definuje – „jeden v Kristu“ (Gal 3,28).

HOMILIE

konoční vigilie vystupuje s velkou účinností. Pohledme jen krátce na tyto dva prvky. V závěrečné kapitole listu Židům se nachází výrok o Kristu, ve kterém není voda zmíněna přímo, ale ve kterém – díky odkazu na Starý zákon – se mystériem vody a její symbolický význam stává zjevným. Čteme tam: „Bůh, dárce pokoje, vyvedl z mrtvých našeho Pána Ježíše, velkého pastýře ovcí, protože on zpečetil svou krví věčnou smlouvu“ (srov. 13,20). V této větě se vyskytuje jedno slovo z knihy Izaiáš, v níž je Mojžíš nazván pastýřem, kterého Pán nechal vystoupit z vod moře (srov. 63,11). Ježíš se ukazuje jako nový, definitivní Pastýř, který dovršuje to, co učinil Mojžíš: On vyvádí ven ze smrtících vod moře, z vod smrti. V této souvislosti si můžeme připomenout, že Mojžíš byl po svém narození matkou uložen do košíku a poslán po Nilu. Potom byl prozřetelností Boží vytažen ven z vody, vyneszen ze smrti do života, a tak – sám zachráněn z vod smrti – mohl vést druhé a nechat je projít mořem smrti. Ježíš sestoupil do temných vod smrti pro nás. Avšak mocí své krve – praví nám list Židům – se ze smrti vrátil: jeho láska se spojila s láskou Otce a tak mohl z hloubi smrti vystoupit k životu. Nyní pozvedá ze smrti do pravého života nás. Ano, k tomu dochází ve křtu: On nás táhne k sobě, vtahuje nás do pravého života. Vede nás mořem dějin, jež jsou často tak temné a jejichž zmatky a nebezpečí nám nezdědka hrozí, že se v nich utopíme. Ve křtu nás jakoby bere za ruku a vede po cestě, která prochází Rudým mořem tohoto času a přivádí nás k životu nepomíjejícímu, pravému a spravedlivému. Držme se pevně jeho ruky! Ať se nám stane nebo nás potká cokoli, nepouštějme jeho ruku! A krácejme tak po cestě, která vede k životu.

Symbolika světla a ohně

Na druhém místě je tu symbol světla a ohně. Řehoř z Tours (4. stol) vypráví o jednom zvyku, který se tu a tam dlouho zachovával, totiž používat pro slavení Velikonoční vigilie oheň rozdělávanou pomocí čochy přímo sluncem. Obdrželo se takříkajíc znovu z nebe světlo i oheň, od nichž se pak zapalovala všechna světla a ohně během roku. Je to symbol toho, co slavíme na Velikonoční vigilii. Radikalitou jeho lásky, v níž se dotýkají srdce Boha a srdce člověka, Ježíš Kristus opravdu vzal z nebe světlo a snesl je na zem – světlo pravdy a oheň lásky, která transformuje bytí člověka. On přinesl světlo a nyní víme, kdo je Bůh a jak je Bohem. Víme tím také, jak se věci mají s člově-

kem; co jsme my a za jakým účelem existujeme. Být pokřtěni znamená, že oheň tohoto světla byl snesen do našeho nitra. Proto byl v prvotní církvi křest nazýván také svátostí osvětlení: světlo Boží vstupuje do nás; a tak se my sami stáváme dětmi světla. Toto světlo pravdy, které ukazuje cestu, nechceme nechat zhasnout. Chceme jej chránit proti všem mocnostem, které se snaží jej uhasit, aby nás ponořily do temnoty, pokud jde o Boha a o nás samotné. Tma se čas od času může zdát pohodlnou. Mohu se skrýt a svůj život prospat. My však nejsme povoláni k temnotám, nýbrž ke světlu. V křestních sľibech každoročně takříkajíc opět zažiháme toto světlo: ano, věřím, že svět a můj život nepocházejí z náhody, ale z věčného Rozumu a věčné Lásky; jsme stvořeni všemohoucím Bohem. Ano, věřím, že Ježíš Kristus svým vtělením, svým křížem a vzkříšením ukázal Boží Tvář; že v NĚm je Bůh přítomen uprostřed nás, sjednocuje nás a vede nás k našemu cíli, k věčné Lásce. Ano věřím, že Duch svatý nám dává Slovo pravdy a osvětluje naše srdce; věřím, že ve společenství Církve jsme všichni jedním Tělem s Pánem a tak jdeme vstříc zmrtvýchvstání a životu věčnému. Pán nám daroval světlo pravdy. Toto světlo je zároveň ohněm, silou Boží, silou, která neničí, ale chce proměnit naše srdce, abychom se stali opravdu lidmi Božími a aby se jeho pokoj v tomto světě stal účinným.

Obraťme se k Pánu

V antické církvi bylo zvykem, že biskup nebo kněz po homilii vyběhl věřící zvoláním: „*Conversi ad Dominum*“

– obraťte se nyní k Pánu. Především to znamenalo, že se otočili k Východu, směrem k východu slunce jako znamení Krista, který se vrací a kterému jdeme vstříc slavením Eucharistie. Tam, kde to z nějakého důvodu nebylo možné, otáčeli se k obrazu Krista v apsidě nebo ke kříži, aby se vnitřně zorientovali směrem k Pánu. V posledku se totiž jednalo o vnitřní fakt: *conversio*, obrácení naší duše k Ježíši Kristu a tak k Bohu živému, k pravému světlu. S tím se pak pojilo další zvolání, které dodnes před mešním kánonem společenství věřících opakuje: „*Sursum corda*“ – vzhůru srdce, ven z pleťva našich starostí, našich tužeb, našich úzkostí, našich roztržitostí – vzhůru vaše srdce, vaše nitro! K oběma zvoláním jsme určitým způsobem vybízení v obnově našeho křtu: *Conversi ad Dominum* – stále znovu se musíme odtrhávat od špatných směrů, v nichž se pohybujeme tak často svým smýšlením i jednáním. Stále znovu se musíme obracet k Němu, který je Cesta, Pravda a Život. Stále znovu se musíme stávat „konvertity“, obrácenými celým svým životem k Pánu. A stále znovu musíme nechávat své srdce vyprošťovat z tíže gravitace, jež ho táhne dolů, a vnitřně ho pozvedat vzhůru: k pravdě a lásce. Děkuje v této chvíli Pánu, protože nás mocí svého slova a svatých svátostí orientuje správným směrem a táhne naše srdce vzhůru. A prosme jej: Ano, Pane, učiň, ať se staneme velikonočními lidmi, muži i ženami světla, naplněnými ohněm tvé lásky. Amen.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
<http://www.radiovaticana.cz>
 (mezititulky redakce)

Foto: <http://www.daylife.com>

HOMILIE

Vstal jsem z mrtvých, a jsem stále s Tebou

Velikonoční poselství Benedikta XVI. *Urbi et Orbi*

Foto: <http://www.dajlife.com>

„*Resurrexi, et adhuc tecum sum. Alleluia!* – Vstal jsem z mrtvých, a jsem stále s Tebou. Aleluja!“

Drazí bratři a sestry,

Ježíš ukřižovaný a zmrtvýchvstalý nám dnes opakuje toto radostné sdělení, tuto velikonoční zvěst. Přijměme ji s vnitřním úžasem a vděkem!

Resurrexi, et adhuc tecum sum. Alleluia – Vstal jsem z mrtvých, a jsem stále s Tebou. Aleluja.“ Tato slova, vzata z jedné antické verze 138. žalmu (v. 18) zaznívají dnes v úvodu mše svaté. V nich Církev na úsvitu Velikonoc rozpoznává hlas samotného Ježíše, který vstal z mrtvých, obrací se k Otci naplněn štěstím a z lásky volá: Otče můj, tady jsem! Vstal jsem z mrtvých, a jsem opět a navždy s tebou; tvůj Duch mne nikdy neopustil.

Nově tak můžeme porozumět také dalším slovům žalmu: „I kdybych vystoupil na nebe, ty jsi tam / i kdybych ulehl v podsvětí, i tady jsi. / ... / ani tma ti nebude tmavá, / noc jako den se rozjasní / temnota je pro tebe jako světlo“ (Žl 138, 8.12). Je to pravda: o slavnosti Velikonoční vigilie se temnoty promění ve světlo, noc ustupuje dni, který nezná západu. Smrt a zmrtvýchvstání vtěleného Božího Slova je událost nepřekonatelné lásky, je to vítězství Lásky, která

nás osvobodila z otroctví hříchu a smrti. Změnila běh dějin tím, že dodala životu člověka obnovený a neodstranitelný smysl a hodnotu.

Spolu s Kristem i my vstáváme k novému životu

„Vstal jsem z mrtvých, a jsem stále s Tebou.“ Tato slova nás vybízejí rozjímat o zmrtvýchvstalém Kristu tím, že je necháme rozeznít v našem srdci. Ježíš Nazaretský nás svou vykupitelskou obětí učinil adoptivními dětmi Boha, takže se nyní i my můžeme zapojit do tajemného dialogu mezi Ním a Otcem. V myslí se vybavuje to, co jednoho dne Ježíš řekl svým posluchačům: „Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otec nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit“ (Mt 11,27).

V této perspektivě zaznamenáváme, že tvrzení, s nímž se dnes zmrtvýchvstalý Ježíš obrací na Otce, – „Vstal jsem z mrtvých, a jsem stále s Tebou“ – týká se jakoby odrazem také nás, „dědiců Božích a spoludědiců Kristových, pokud máme opravdu účast na jeho utrpení, abychom mohli spolu s ním dojit jeho slávy“ (srov. Řím 8,17). Díky smrti a zmrtvýchvstání Krista také my tento den vstáváme k novému životu, spojujeme náš hlas s jeho hlasem a prohlašuje-

me, že chceme zůstat navždy s Bohem, naším nekonečně dobrým a milosrdným Otcem.

Vstupujeme tak do hlubiny velikonočního tajemství. Překvapující událost Ježíšova zmrtvýchvstání je ve své podstatě událostí lásky: lásky Otce, který dává Syna pro spásu světa; lásky Syna, který se dává Otcově vůli pro nás všechny; lásky Ducha, který vzkřísil Ježíše z mrtvých v jeho proměněném těle. A dále: lásky Otce, který „opět objímá“ Syna a odívá ho svou slávou; lásky Syna, který se mocí Ducha vrací k Otci, oděn naším proměněným lidstvím. Dnešní slavnost, která nám dává znovu prožít absolutní a jedinečnou zkušenost Ježíšova zmrtvýchvstání, nás proto vyzývá, abychom se obrátili k Lásce, vyzývá nás k životu, v němž odmítneme nenávisť a sobectví a chápavě budeme kráčet ve šlépějích Beránka zabitého pro naši spásu, abychom napodobovali Vykupitele „tichého a pokorného srdcem“, který je „odpočinkem pro naše duše“ (srov. Mt 11,29).

Kristus je pravá naděje pro každou lidskou bytost

Bratři a sestry, křesťané celého světa, muži a ženy s duší upřímně otevřenou k pravdě! Kéž nikdo nezavírá srdce před všemohoucností této lásky, která zachraňuje! Ježíš Kristus zemřel a vstal z mrtvých pro všechny: On je naše naděje! Pravá naděje pro každou lidskou bytost. Dnes, stejně jako to učinil se svými učedníky v Galileji před svým návratem k Otci, zmrtvýchvstalý Ježíš posílá i nás do všech stran jako svědky naděje a ujišťuje nás: Já jsem s vámi stále, po všechny dny až do konce světa (srov. Mt 28,20).

Upřeme-li niterný pohled na oslavené rány jeho proměněného těla, můžeme rozumět smyslu a hodnotě utrpení, můžeme hojit množství ran, jimiž lidstvo i v těchto dnech stále krvácí. V jeho oslavených ranách poznáváme neodstranitelná znamení nekonečného milosrdenství Boha, o kterém prorok praví: On uzdravuje rány těch, jimž puká srdce, hájí slabé a vyhlašuje svobodu otrokům, potěšuje všechny soužené, obveseluje zarmoucené a odívá je šatem jásotu namísto sklíčenosti (srov. Iz 61,1.2.3). Přistoupíme-li s pokornou důvěrou

SVĚDECTVÍ

Upřeme-li niterný pohled na oslavené rány jeho proměněného těla, můžeme rozumět smyslu a hodnotě utrpení, můžeme hojit množství ran, jimiž lidstvo i v těchto dnech stále krvácí. V jeho oslavených ranách poznáváme neodstranitelná znamení nekonečného milosrdenství Boha.

k Němu, spatříme v jeho pohledu odpověď na nehlubší touhu našeho srdce: poznat Boha a navázat s Ním oživující vztah, který naplní naši existenci i naše osobní a sociální vztahy Jeho láskou. K tomu lidstvo potřebuje Krista: v Něm, naši naději, „jsme spaseni“ (srov. Řím 8,24).

Otevřené rány lidstva čekají na uzdravení ranami Zmrtvýchvstalého

Kolikrát jen jsou vztahy mezi jednotlivými lidmi, mezi skupinami, mezi

národy, namísto lásky poznamenány sobectvím, nespravedlností, nenávisí a násilím! Jsou to otevřené rány lidstva, které působí bolest ve všech koutech planety, třebaže se o nich neví a někdy jsou i úmyslně skryty; rány, které rozdělávají duše i těla nesčetných našich bratří a sester. Ty čekají na zahojení a uzdravení oslavenými ranami zmrtvýchvstalého Pána (srov. 1 Petr 2,24-25) a solidaritou těch, kteří v jeho šlépějích a v jeho jménu konají skutky lásky, účinně se zasazují o spravedlnost a rozsévají kolem sebe zářivá znamení naděje v místech krveprolití i všude tam, kde je i nadále vysmívána a pošlapávána důstojnost lidské osoby. Kéž se právě tam rozmožní svědectví mírnosti a odpuštění!

Draží bratři a sestry, nechme se osvětit zářivým světlem tohoto slavnostního Dne; otevřeme se v upřímné důvěře zmrtvýchvstalému Kristu, aby se obnovná síla velikonočního Tajemství projevila v každém z nás, v našich rodi-

nách, městech a našich zemích. Kéž se projeví v každé části světa. Jak nepomyslet v této chvíli zejména na některé africké regiony jako Darfúr a Somálsko, na těžce zkoušený Střední východ, a zejména na Svatou zemi, na Irák, Libanon a nakonec i Tibet, regiony, které povzbuzují ke hledání řešení, jež budou zárukou dobra a míru! Prosme o plnost velikonočních darů na přímluvu Mariinu, která po účasti na utrpení pašijí a ukřižování svého nevinného Syna zakusila také nevýslovnou radost z jeho vzkříšení. Kéž nás ochraňuje Ona, která je přijata do slávy Kristovy, a vede nás cestou bratrské solidarity a míru. To je mé velikonoční přání, s nímž se obracím na všechny přítomné a na muže a ženy všech národů a kontinentů, kteří jsou s námi spojeni rozhlasem a televizí.

Radostné Velikonoce!

Přeložil P. Milan Glaser SJ
<http://www.radiovaticana.cz>
 (meztitulky redakce)

Objevil jsem nejen Ježíše, ale i pravého a jediného Boha

Svědectví konvertity z islámu

Během Velikonoční vigilie Svatý otec Benedikt XVI. pokřtil sedm dospělých osob: pět mužů a dvě ženy, pocházejí z Itálie, Kamerunu, Číny, Spojených států a Peru. Byl mezi nimi i známý italský novinář, pocházející z Egypta, Magdi Allam, který konvertoval z islámu. Žije již několik let v Itálii a je zástupcem šéfredaktora italského deníku Corriere della Sera. Ač syn muslimských rodičů, islámskou víru nikdy vážně nepraktikoval a zastává názor, že islám je svou podstatou postaven na násilí. Vydal řadu knih na téma islám, terorismus a Izrael. Od roku 2003 žije pod stálou policejní ochranou (první výhrůžky smrti obdržel po ostrém odsouzení Hamásu a sebevraždě teroristických útoků).

Dne 23. března 2008 publikoval v deníku Corriere della Sera vyjádření ke své konverzi.

Drahý šéfredaktore,

to, co ti chci sdělit, se týká rozhodnutí mého náboženského víry a mého osobního života a nijak nemá za cíl zatahovat do toho jakýmkoli způsobem Corriere della Sera, v němž mám tu čest pracovat od roku 2003 jako zástupce šéfredaktora.

Včera večer jsem konvertoval na katolické křesťanské náboženství a zřekl se své předchozí islámské víry. Vyšly tak konečně na světlo – Boží milostí vyzrálé a zdravé – plody dlouhého vývoje, prožívaného v utrpení i radosti mezi hlubokou, niternou reflexí a uvědoměným projevem.

Jsem obzvláště vděčný Jeho Svatosti papeži Benediktu XVI., který mi udělil svátosti křesťanské iniciace: křest, biřmování a eucharistii v bazilice sv. Petra během slavnostní Velikonoční vigilie. A přijal jsem to nejednodušší i výmluvné jméno „Kristián“. Od včerejška se tedy jmenuji Magdi Christian Allam. Pro mne je to nejkrásnější den života. Obdržet dar křesťanské víry v den Zmrtvýchvstání Krista z rukou Svatého otce je pro věřícího nedostižné privilegium a nedocenitelné dobro. V mých takřka 56 letech je to historický, výjimečný a nezapomenutelný fakt, který znamená radikální a definitivní obrat vzhledem k minulosti. Zázrak Kristova Zmrtvýchvstání se odrazil na mojí duši a vysvobodil ji z temnot onoho kázání, v němž nenávisť a intolerance vůči

Foto: www.realclearregion.com

„jinému“, jenž je nekriticky odsouzen do role „nepřítele“, převládají nad láskou a respektem k bližnímu, který je vždycky „osobou“. Má mysl je tím osvobozena z tmářství ideologie, která legitimizuje lež a přetvářku, násilnou smrt vraždy i sebevraždy, slepou podrobenost a tyranii, přičemž je mi umožněno přilnout k autentickému náboženství Pravdy, Života a Svobody. Při svých prvních Velikonočních jsem jakožto křesťan objevil nejenom Ježíše, ale poprvé i pravého a jediného Boha, který je Bohem Víry a Rozumu.

SVĚDECTVÍ

Foto: tazau.corriere.it

Odsouzenec k smrti ve jménu islámu

Moje konverze na katolicismus je momentem zakotvení postupného a hlubokého vnitřního rozjímání, od něhož jsem se nemohl odtrhnout i vzhledem k tomu, že jsem již pět let nucen žít doma pod neustálou ochranou a při každém pohybu střežen policejní eskortou v důsledku hrozeb a rozsudků smrti, jež nade mnou vynesli islámští extremisté a teroristé, žijící jak v Itálii, tak v zahraničí. Musel jsem hledat odpověď na postoj těch, kteří veřejně vynesli fatwy, islámské soudní výroky, které mne jakožto muslima, označily za „nepřítele islámu“, „pokrytce“, který je prý „koptským křesťanem, ale dělá ze sebe muslima, aby škodil islámu“, „aby lhal a pomlouval islám“, jak stálo v odůvodnění rozsudku smrti nade mnou vyneseno. Ptal jsem se, jak je možné, že ten, kdo se s přesvědčením a neúnavně bije za „umírněný islám“ jako já, přijímá odpovědnost tím, že poukazuje na islámský extremismus a terorismus, skončí nakonec jako odsouzenec k smrti ve jménu islámu a na základě argumentace vycházející z Koránu. Musel jsem vzít na vědomí, že i přes nepředvídatelnost, jakou se ve světovém měřítku vyznačuje fenomén islámského extremismu a terorismu, je kořen zla vepsán do fyziologicky násilného a historicky konfliktního islámu.

Svědectví křesťanů o nerozlučném svazku víry a rozumu

Paralelně s tím mne Prozřetelnost umožnila setkat se s praktikujícími kato-

líky dobré vůle, kteří se mi svým svědectvím a svým přátelstvím postupně stali opěrným bodem na rovině jistoty pravdy a pevnosti hodnot. Počínaje mnoha přáteli z *Comunione e Liberazione* v čele s donem Juliánem Carron, prostými řeholníky jako don Gabriele Mangiarotti, sestra Maria Gloria Riva, don Carlo Maurizi a otec Yohannis Lahvi Gaid; díky donu Angelu Tengattini a donu Mauritiu Verlezza jsem objevil salesiány a navázal přátelství s jejich hlavním představeným donem Pascal Chavez Villanueva; setkal jsem se s vysoce lidskými představiteli hierarchie kard. Tarcisio Bertone, Mons. Luigi Negri, o. Giancarlo Vecerrica, o. Gino Romanazzi a zejména Mons. Rino Fisichellou, který mne osobně provázel na mé duchovní cestě přijetí křesťanské víry.

Avšak nepochybně nejmimořádnější a nejvýznamnější událostí v mém rozhodnutí konvertovat bylo setkání s papežem Benediktem XVI., kterého jsem obdivoval a hájil jako muslim za to, jak mistrovsky ukazuje, že nerozlučný svazek víry a rozumu tvoří základ autentického náboženství a lidské civilizace, což jako křesťan plně přijímám, abych se nově inspiroval při plnění poslání, které mi Bůh dal.

Je třeba přemáhat strach a nebát se tvrdit pravdu o Ježíši

Drahý šéfredaktore,
ptal jsi se mne, zda se nebojím o svůj život, když vím, že má konverze na křesťanství určitě vyvolá další a mnohem vážnější rozsudky smrti za odpad-

lictví. Máš zcela pravdu. Víím, co mne čeká, ale ponesu svůj úděl se zvednutou hlavou, rovnou páteří a vnitřní pevností toho, kdo má jistotu vlastní víry. A budu tak činit ještě více po historickém a odvážném gestu papeže, který již od prvního okamžiku, kdy se dověděl o mém přání, rozhodl se udělit mi svátosti křesťanské iniciace osobně.

Svatý otec tak dal výslovný a revoluční signál Církvi, která byla dosud příliš opatrná při konverzích muslimů, zdráhá se proselytismu v zemích s islámskou většinou a mlčí o konvertech v křesťanských zemích. Ze strachu. Strachu, že nemůže zaručit bezpečnost konvertitům před jejich odsouzením na smrt za odpadlictví, a ze strachu z represi vůči křesťanům, žijícím v islámských zemích.

Dnes nám Benedikt XVI. svým svědectvím říká, že je třeba přemáhat strach a nebát se tvrdit pravdu o Ježíši také před muslimy.

Za sebe říkám, že nadešel čas postavit se svévoli a násilí těch muslimů, kteří nerespektují svobodu náboženského rozhodnutí. V Itálii existují tisíce konvertitů na islám a žijí svou víru klidně. Ale jsou tu také tisíce muslimů, kteří konvertovali na křesťanství a kteří jsou nuceni svou novou víru skrývat ze strachu, že budou zavražděni islámskými extremisty, kteří se usazují mezi námi. O jednom z těchto „případů“ byl můj první článek v *Corriere* ze 3. září 2003 pod titulkem „Nové katakomby konvertitů z islámu“. Byl to pohled do života některých pokřtěných muslimů, kteří v Itálii zakoušejí hlubokou duchovní a lidskou samotu tváří v tvář nezvestným státním institucím, které nechrání jejich bezpečnost, a mlčení samotné Církve. Byl bych rád, kdyby na základě historického gesta papeže i mého svědectví došli k přesvědčení, že nadešla chvíle, kdy je třeba vyjít z přítomné katakomby a veřejně stvrdit svou vůli být plně sebou samými. Pokud nebudeme schopni tady v Itálii, v kolébce katolicismu, u nás doma zaručit všem plnou náboženskou svobodu, jak bychom mohli být věrohodní, když poukazujeme na porušování této svobody kdekoli ve světě? Prosím Boha, aby tyto zvláštní Velikonoce způsobily vzkříšení ducha u všech věřících v Krista, kteří dosud žijí v porobě strachu.

Magdi Christian Allam
přeložil P. Milan Glaser SJ
<http://www.radiovaticana.cz>
(mezititulky redakce)

HOMILIE

Vejce velkonoční

Velikonoce jsou oslavou živého Boha, dárce života a vítěze nad smrtí

Ptala se malá Mařenka: „Proč se dávají o velkonočních vajíčka?“ Dostala zbožnou odpověď: „Protože Kristus Pán sám vyšel ze zavřeného hrobu, podobně jako malé kuřátko samo vyjde z uzavřené skořápky vajíčka.“ Ale nato přišel nový záludný dotaz: „Ale co když je vajíčko uvařeno natvrdo?“ Jak se kdo ptá, takovou dostane odpověď: „Rozhodně to bude snazší, než u těch velkých vajíček z perníku a z čokolády.“

„Budou brzo velkonoce,“ říkají lidé, když se objeví ve výkladech cukrářů nazdobená čokoládová vejce. Ale to už je průmyslová dekadence. Dříve se dělaly doma pracně kraslice, vyrývané nožikem a malované barvami. Byla to skutečná vejce. Kde se ten zvyk vzal a jaký je jeho význam? Nejpovrchněji se odpoví, že je to symbol jara a života. Ale takových symbolů je mnoho. Proč by to mělo být právě vejce? Křesťané, kteří slaví svátek vzkříšení, k tomu přidali vysvětlení s kuřátkem, které se dobře hodí k svátku, ale přece jenom není původní.

Symbolika vajíčka

Začátek musíme hledat v tom, co velikonoce předchází. V křesťanské tradici je to čtyřicetidenní postní doba. I ta je dnes už víc symbolická než skutečný půst. Ale na východě se ještě zachovává přísněji, a to postupně. I v dnešní češtině užíváme slova „masopust“, tj. opouští se jedení masa až do velikonoce. Z byzantské slovanské liturgie je známý i výraz „syropustná neděle“, tj. přestává se jíst i sýr. Postupně se opouští i ryby i vejce. Poslední týden před velkonočí je tedy hodně hubený, a to až do neděle. Ale přece jenom malou výjimkou je předvelikonoční sobota. Východní liturgie slaví vzkříšení už ráno. Už se zpívá radostné Aleluja. A měl by být ještě úplný půst? Přineslo se tedy v poledne na stůl první vejce k jídlu, a to hodně slavnostně, namalované, jako návrat do plného radostného života. To se ovšem dobře hodí ke křesťanským velkonočím.

Oslava živého Boha

Ale jak vysvětlit nekřesťanům, proč se právě tento svátek považuje za největší v církevním roce? Pokusím se to

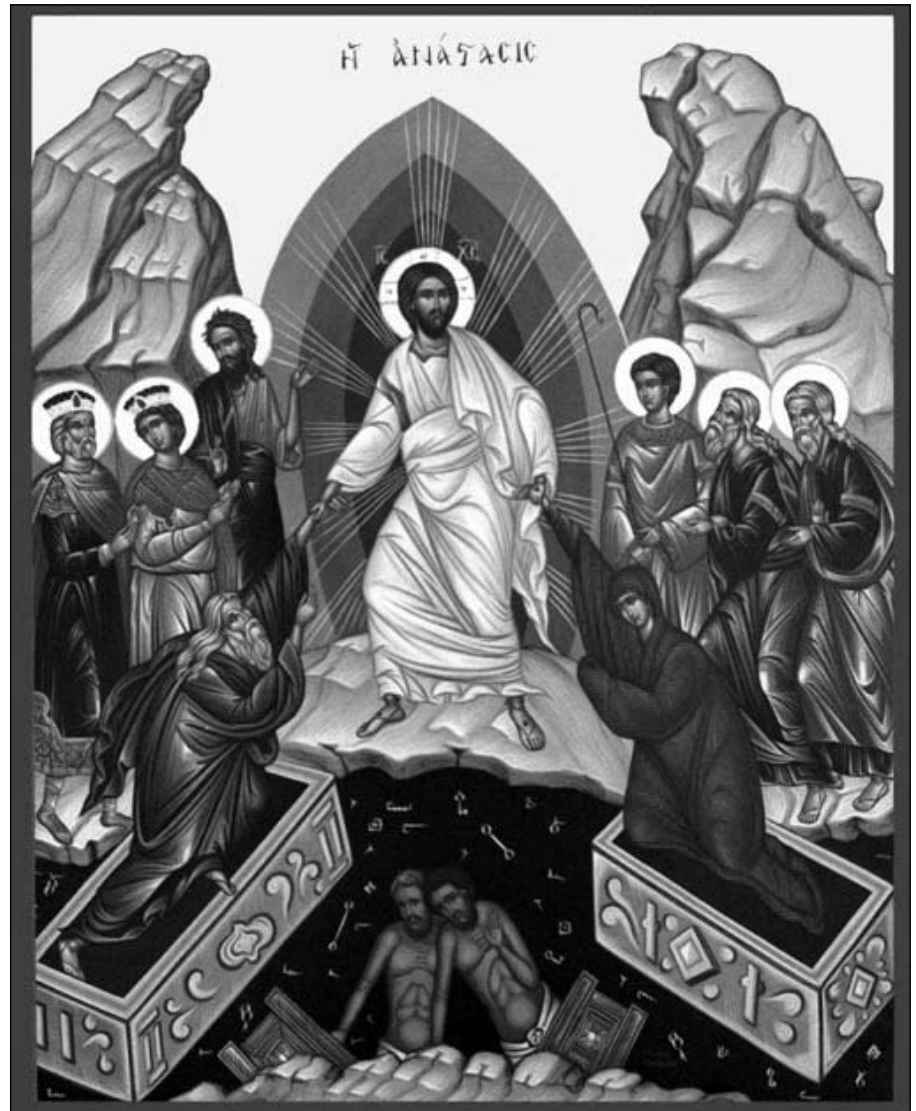

Foto: archív

vysvětlit rozhovorem, který jsem vedl s jednou vzdělanou japonskou budhistkou. Mluvili jsme o mystice a srovnávali různá podání. Japonka mně svůj názor vyložila v krátkosti takto: Čas je zásadně prchavý, jediná opravdová realita je věčnost. Dokonalý člověk tedy pospíchá k věčnosti. Ztrácí postupně zájem o to, co pomíjí. V jídle se asketi spokojí s trochou rýže, uchýlí se do lesa, aby ztratili zájem o politiku a jiné zbytečnosti. Nakonec přestanou mít zájem i o sebe, vyprázdní se v nirváne a smrtí se ponoří do věčnosti. Kde jsou a co tam dělají? Japonsky se odpoví přirovnáním: „Hodíte špetku soli do oceánu a ptáte se, kde je? Zbytečná otázka.“

Japonka se mne pak ptala, je-li toto pojetí slučitelné s křesťanstvím. Odpověděl jsem ovšem záporně. V Bibli se věčná bytost označuje slovem „živý Bůh“, vystupuje jako dárce života, vítěz nad smrtí. Proto je i pro člověka první a základní dar život. Zlo a nenávisť jej ničí, ale láska musí zvítězit. Pěkně to ilustruje film Tarkovského Solaris. Nějaký člověk se vznesl vzducholodí do nadzemských výšin. Ale tam ho čeká velké překvapení. Setkává se s lidmi, kteří už zemřeli. Nedovede si to vysvětlit. Ale nakonec pochopí. Na zemi se nenáviděli, proto umírali. Nad zemí nenávisť přestala, láska tedy vzkřísí mrtvé. Děje

dokončení na str. 16

VĚROUČNÉ OTÁZKY

Rozdělení hříchů

Na dotazy týkající se víry a mravů odpovídají bratři a sestry Řádu kazatelů (dominikánů) s úmyslem stanovisko Církve srozumitelně zprostředkovat. Dotazy lze zasílat na adresu redakce.

Hieronymus Bosch: Sedm hlavních hříchů. Foto: <http://www.laputanologic.com>

V novinových zprávách o „nových smrtelných hříchích“ se zjevně matou různé kategorie dohromady (smrtelný, hlavní...). Uvítal bych nějaké systematictější vysvětlení, jak se to s různými druhy hříchů vlastně má.

Co se týče tzv. vyhlášení nových smrtelných hříchů, je třeba hned na začátku podotknout, že se už v názvu spojují dvě věci, a to hříchy hlavní a smrtelné.

Dle rodu či podstaty se hříchy dělí na smrtelné neboli těžké a všední neboli lehké. To je věcí Božího zjevení. Už Písmo svaté mluví o tom, že jsou hříchy, které přivozují smrt duše a vylučují z nebeského království, a hříchy, kterých se dopouští i člověk spravedlivý.

Těžký hřích se definuje jako přestoupení Božího zákona v důležité věci s jasným poznáním zla a s úplným svolením k takovému skutku. Oproti tomu lehký hřích se definuje jako přestoupení Božího zákona ve věci méně důležité, nebo s nejasným poznáním zla, nebo ne zcela dobrovolným souhlasem vůle.

Rozdělení hříchů na různé druhy není věcí víry, ale spíše solidní teologické práce (zabývá se tím morální teologie), která vychází z Božího zjevení v Písmu svatém a své poznatky aplikuje v praxi.

Katechismus pak rozlišuje čtyři druhy hříchů: 1) sedmero hlavních hříchů; 2) šestero hříchů proti Duchu svatému; 3) čtvero hříchů do nebe volajících; a 4) devatero cizích hříchů.

Hlavní hříchy

Do sedmera hlavních hříchů, které jsou kořeny, ze kterých vyrůstají všechny ostatní hříchy, se počítá: 1) pýcha; 2) lakomství; 3) smilstvo; 4) závist; 5) nestřídmost; 6) hněv; 7) lenost. Toto shrnutí používá už svatý papež Řehoř Veliký († 604).

Hříchy proti Duchu svatému

Do šestero hříchů proti Duchu svatému, které odporují působení Boží milosti a tak brání obrácení, se počítá: 1) opovržlivé spoléhání na Boží milosrdenství;

2) zoufalství; 3) odpírání poznané pravdě; 4) nepřát a závidět bližním Boží milost; 5) být zatvrzelý k spasitelnému napomínání; 6) úmyslně vytrvat v nekařivosti až do konce.

Hříchy do nebe volající

Do čtvera hříchů do nebe volajících, které dle svědectví Písma svatého zvláště vyzývají Boží spravedlnost k potrestání, patří: 1) úmyslná vražda; 2) sodomský hřích; 3) utiskování chudých lidí, vdov a sirotků; 4) zadržování nebo zkracování spravedlivé mzdy zaměstnancům.

Cizí hříchy

Devatero „cizích“ hříchů jsou ty, které sice neuděláme přímo my, ale neseme na nich spoluvinu. A to tehdy, když: 1) k hříchu radíme; 2) poručíme jiným hřešit; 3) hřích jiných schvalujeme; 4) jiné k hříchu ponoukáme; 5) hřích jiných chválíme; 6) k hříchu jiných mlčíme; 7) hřích jiných netrestáme; 8) na hříchu jiných se podílíme; 9) hřích jiných hájíme.

Zde vidíme, že celé toto dělení hříchů je jen systematizace toho, co máme na různých místech v Písmu svatém o hříchu řečeno.

Církev nikdy neaplikovala výklad hlavních hříchů podle aktuální situace, ve smyslu, že by nařadila na místo pýchy, lakomství, atd. jiné hříchy, aktuální v té které době. K tomu není žádný důvod. Teologická práce, která se odrazila i v tomto katechetickém rozdělení hříchů je natolik solidní, že dobře vystihla hřích z více úhlů. Neznamená to, že tím teologická práce v tomto směru skončila. Navíc má Církev povinnost svým působením ukazovat jak cíl člověka, tak to, co mu brání v jeho dosažení, ať už to jsou hříchy staré nebo nové, které se vynořují a jsou typické pro tu nebo onu dobu.

fr. Cyprián Suchánek OP

Amen, amen, pravím vám: Každý, kdo páchá hřích, je otrokem hříchu. Otrok nezůstává v domě navždy, syn zůstává navždy. Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodní. (Jan 8,34–37)

DOPISY ČTENÁŘŮ

Omyly socialismu i kapitalismu

Pan Dr. Roman Joch zveřejnil dne 28. 2. 2008 v *RC Monitoru* článek pod názvem „Socialismus a jeho (morální) omyly“. Lze s ním v podstatě souhlasit, až na poslední odstavce, kde se vyslovuje proti zdanění občanů za účelem zabezpečení sociálně nejslabších lidí. Celý článek, i když teoreticky správný, se míjí realitou, protože příliš idealizuje opak socialismu – kapitalismus. Je pravdou, že rovnost všech lidí, jak ji hlásá socialismus, je nebezpečnou utopií, jejíž důsledky lidstvo zakusilo ve formě krvavých diktatur bolševismu a nacionálního socialismu. Dr. Joch má též pravdu, když píše, že „nerovnost vzniká přirozeně“. Nerovnost však není totožná se sociální nespravedlností a křivdou. Ta vzniká pokaždé, když ve společnosti existují lidé, kteří bez vlastní viny nemají kde bydlet a trpí hladem.

Tady potom vzniká morální povinnost společnosti postarat se o nápravu a pomoc těmto potřebným. Největší závazek mají v tomto směru právě bohatí, jak učil už sv. Tomáš Akvinský. Kato-ličtí sociální teoretikové 19. století bl. Frédéric de Ozanam, biskup Wilhelm von Ketteler aj. mluví v této souvislosti o „sociální hypotéce“, která je spojena s každým bohatstvím. Jenže realita je taková, že mnoha bohatým se „sociální hypotéku“ splácet nechce a dělají všechno pro to, aby se této povinnosti vyhnuli. U nás např. četné charitativní ústavy si stěžují na nedostatek peněz a sponzorů, některé kvůli tomu končí nebo omezují provoz. Když se ale podíváme na koncerty rockových hvězd nebo fotbalový zápas, tak narazíme na nekonečný seznam firem, které tyto akce sponzorují, ačkoliv to není zapotřebí vzhledem k drahému vstupnému a obrovské návštěvnosti. Bohatí raději dají své peníze tam, kde si mohou udělat reklamu, než na své spoluobčany potřebující pomoc.

Potom je ale naprosto v pořádku, když vstoupí do hry stát, aby bohaté přinutil splácet svoji „sociální hypotéku“ – a když to nelze jiným způsobem, tak i zdaněním, případně odpisem daní, pokud firma věnuje sponzorský dar na charitu a ne na velkolepá show, která jí slouží k reklamě.

Nenechávat druhé umírat hladem a žít na ulici není totiž jenom „ctností“, jak píše dr. Joch, nýbrž také povinností. Tu je třeba na prvním místě realizovat tím, že bohatí vytvářejí pro chudé pracovní

Foto: www.phase.com

příležitosti. Papež Lev XIII. v encyklice „*Rerum novarum*“ hned v první kapitole rozlišuje mezi nezpochybnitelným právem na soukromé vlastnictví a využíváním tohoto práva. Bohatý nemá absolutní právo nakládat se svým bohatstvím tak, jak sám chce. Jestliže například své miliony investuje na koupi přepychové jachty, vily v Karibiku nebo je utratí v nevěstnicích či prohraje v kartách, zatímco doma jeho spoluobčané jsou postiženi vysokou nezaměstnaností, tak to nemá co dělat pouze s (ne)ctností, nýbrž také s povinností a jejím (ne)plněním. Bohatý má povinnost investovat do podnikání a tak vytvářet nové pracovní příležitosti nebo ve prospěch charitativních či hodnotných kulturních akcí. Nečiní-li to a investuje pouze do svého luxusu, pak už je věcí státu, aby zakročil buďto vyšším zdaněním takového podnikatele nebo jinými ekonomickými opatřeními proti němu.

Další důležitou otázkou je mzda. Lev XIII. v čl. 17, 33 a 34 encykliky RN píše o spravedlivé mzdě, která by zabezpečila zaměstnanci jídlo, oděv a střechu nad hlavou, výslovně jako o „povinnosti“ zaměstnavatelů. Protože při sjednávání mzdy je zaměstnanec v nevýhodnějším postavení vůči zaměstnavateli, což zaměstnavatele svádí k tomu, aby mu nadiktoval naprosto nedostačující plat, má stát povinnost do toho vstoupit na straně zaměstnance, jak papež výslovně říká v čl. 29, 33 a 34. Duchu sociální nauky Církve proto plně odpovídá požadavek legislativního zakotvení minimální

mzdy. To potvrzuje i Jan Pavel II. v encyklice „*Centesimus Annus*“ v čl. 8: „...právo na spravedlivou mzdu... by nemělo být ponecháno volné dohodě smluvních stran...“

Papež Pius XI. v encyklice „*Quadragesimo Anno*“ v čl. 60 a 61 píše: „...nesmírné množství proletářů na jedné straně a na druhé nesmírné jmění poměrně malé skupiny úžasných boháčů je dost spolehlivým důkazem, že pozemské statky, které jsou v našem věku takzvané ‚industrializace‘ v tak hojně míře vyráběny, nejsou rozdělovány spravedlivě a různé třídy lidstva na nich nemají takový podíl, jaký by mít měly. Proto se musí s největším úsilím pracovat na tom, aby se alespoň v budoucnosti nově vytvořené hospodářské statky hromadily v rukou majetných kruhů pouze ve spravedlivé míře, avšak hojně se jich dostalo těm, kdo poskytují svou práci...“

Socialismus a jeho omyly (v konsekvenci potom přímo zločiny) nutno odsoudit. Jenže stejně tak je třeba nepodléhat iluzím o kapitalismu, který sice může, je-li správně korigován, přispět k povznesení veřejného blaha a odstranění křiklavé nespravedlivé bídy, ale nelze zapomínat na porušenou přirozenost člověka, nakloněnou ke hříchu.

Právě ta plodí nikoli nerovnost, která je přirozená, nýbrž sociální křivdu a nespravedlnost, kdy jedni se topí v přepychu, zatímco druzí umírají bez vlastní viny hladu. Korigující úloha státu je proto v tomto směru nutná.

PhDr. Radomír Malý

NA ZÁVĚR

dokončení ze str. 13

se to v jakémisi imaginárním světě. Proto se hrdina filmu rád vrátí nazpět na svou zemi, protože i zde musí zvítězit láska přinášející život. To je duchovní smysl křesťanských velkonoc.

Hrob je jenom tvrdá skořápka, kterou rozlomíme ke svobodě Božích dětí

Vytýká se postním kazatelům, že ponuře straší lidi smrtí, která na nás číhá na každém kroku a tím berou lidem chuť a radost ze života. Moje odpověď na tu námitku zazní nečekaně, ale jsem schopen ji odůvodnit: Křesťané jsou na tomto světě jediní, kteří ve smrt nevěří. Všichni ostatní považují smrt za neodvratnou skutečnost a proto se jí bojí. Všemocnost smrti na prvním místě vyznávají ateisté. Smrtí končí pro ně život a všechny hodnoty. Život je ovšem pro ně krátký a je-li nepohodlný, hledí jej i násilně zkrátit eutanazií. Je-li naopak snesitelný, radí se na smrt nemyslet, zapomenout, že hrozí.

Lidé, kteří se hlásí k některému z mnoha světových náboženských vyznání, věří naopak v život po smrti. Ale teď prozatím nechme stranou křesťany. I nekřesťanská náboženství očekávají v posmrtném životě věčnou odměnu za dobro a tresty za spáchané zlo. Jenom tak zvítězí spravedlnost na bezprávím, které vidíme na zemi. Po smrti tomu bude jinak. Ale jaký ten život tam za hrobem doopravdy bude? Fantasie se marně namáhá, jak by jej co nejlíp zkrásnila. Fakt však je, že tam do toho nového krásného života nikdo rád nespíchá. Italové říkají žertovně: V tomto slzavém údolí já, zaplať Pán Bůh, pláču dost dobře, proto nespíchám. Solovjov ten postoj ospravedlňuje dobrým důvodem. Život, který tu na zemi vedeme, je náš vlastní, dostali jsme jej od Boha. Proč bychom jej měli zaměnit za nějaký jiný, o kterém mnoho nevíme. Malíř, který pracně namaloval svůj obraz, nemá zájem na tom, aby místo něho dostal nějaký jiný, cizí. Solovjov,

kteří tyto pochybnosti vyslovil, umí na ně také odpovědět. Na počátku je bral tak vážně, že by byl málem ztratil víru. Ale podobně jako Goethův Faust svou víru zachránil při zvuku velkonočních zvonů. Pochopil, že všechny tyto námitky platí proti nekřesťanským náboženstvím. Přísliby Kristovy jsou jiné. I on umřel. Ale za tři dny vstal z mrtvých, tj. vrátil se do svého původního života, aby jej přivedl k dokonalosti a věčnosti zde na zemi. A jeho učedníci? Smrt je pro ně spánek, z kterého se mají zase probudit k životu, který vedli předtím, ke všem přátelům, které znali, k dokončení dobra, ve které věříme a o které všichni usilujeme. Hrob je v této souvislosti jenom jako tvrdá skořápka, kterou rozlomíme ke svobodě Božích dětí. Je-li velkonoční vejce symbolem této víry, nedivme se, že je okrašlujeme, rozdáváme si raději pravé kraslice.

Mons. Tomáš Špidlík SJ
<http://www.radiovaticana.cz>
 (mezititulky redakce)

Liturgická čtení

6. 4. Neděle	Sk 2,14.22–28, Žl 16, 1 Petr 1,17–21, Lk 24,13–35 <i>3. neděle velikonoční</i>	10. 4. Čtvrtek	Sk 8,26–40, Žl 66, Jan 6,44–51 <i>sv. Michael de Sanctis</i>
7. 4. Pondělí	Sk 6,8–15, Žl 119, Jan 6,22–29 <i>sv. Jan Křtitel de la Salle</i>	11. 4. Pátek	Sk 9,1–20, Žl 117, Jan 6,52–59 <i>sv. Stanislav</i>
8. 4. Úterý	Sk 7,51 – 8,1a, Žl 31, Jan 6,30–35 <i>sv. Albert</i>	12. 4. Sobota	Sk 9,31–42, Žl 116, Jan 6,60–69 <i>sv. Julius</i>
9. 4. Středa	Sk 8,1b–8, Žl 66, Jan 6,35–40 <i>sv. Marie Kleofášova</i>		

13. 4. Neděle	Sk 2,14a.36–41, Žl 23, 1 Petr 2,20b–25, Jan 10,11–18 <i>4. neděle velikonoční</i>	17. 4. Čtvrtek	Sk 13,13–25, Žl 89, Jan 13,16–20 <i>sv. Inocenc</i>
14. 4. Pondělí	Sk 11,1–18, Žl 42, Jan 10,11–18 <i>sv. Lambert</i>	18. 4. Pátek	Sk 13,26–33, Žl 2, Jan 14,1–6 <i>sv. Krescenc (Rostislav)</i>
15. 4. Úterý	Sk 11,19–26, Žl 87, Jan 10,22–30 <i>sv. Anastázie</i>	19. 4. Sobota	Sk 13,44–52, Žl 98, Jan 14,7–14 <i>sv. Ema</i> <i>Výroční den zvolení papeže Benedikta XVI.</i>
16. 4. Středa	Sk 12,24 – 13,5a, Žl 67, Jan 12,44–50 <i>sv. Bernadetta Soubirousová</i>		

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček, Mgr. Matyáš Zrno. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.